Megújult a lap. Kevesebbszer jelenik meg, nagyobb terjedelemben, és a „Tanulmányok” és „Szakmai közélet” mellé jött még egy rovat, a „Műhely”. Erősíteni akarják a kezdők, és az analitikusokhoz képest kívülállók belépését, támogatni az ő írásaikat.

Az új elem a Műhely. Ebben új sorozat nyitásaként két egyesülettel zajlott beszélgetést közölnek, és beadott pályamunkákkal, az „Első esetem” című sorozat kezdődik.

Az egyik beszélgetés a Magyar Gestalt Egyesület (MaG) három vezetőjével zajlik. Ebben kiderül, hogy a vezetők, akik személyes jó ismerőseim, barátaim, kis egyesületnek tekintik a MaG-ot, miközben Szőnyi Gábor jelzi nekik, hogy egy százfős egyesület már nem a kicsik közé tartozik. Ez azért is érdekes, mert az egyik témájuk éppen a személyesség és szabályozottság dilemmája. Szőnyi azt is felveti, hogy ők marginálisnak tekintik magukat, de vajon nem az egyesület tartja-e magát izoláltan. Ezek a kérdések már az én elnökségem idején is kérdések voltak, és kicsit reménykedem, hogy maradnak is. Én ezeket nem megoldandó problémának, hanem olyan dilemmának tekintem, amelyekkel együttélve jó, ha fejlődik a szervezet. Bár azt most nehezen tudnám tömören megindokolni, hogy miért szeretem a marginalitást, de szeretem. az izoláltságot már nem. Még érdekes, hogy a MaG nem terápiás egyesület, itt korábban erősebb volt a szervezetfejlesztési vonal. Minden esetre azt megtisztelőnek érzem, hogy a sorozat kezdetekor éppen az „én” egyesületem az egyik meginterjúvolt.

A másik meginterjúvolt egyesület a Magyar Viselkedéstanulmányi és Kognitív Terápiás Egyesület. Az ő taglétszámuk 250-300 között van. Ha jól értem, főleg orvosokat tanítanak pszichoterápiára.

Szőnyi következetesen kérdez két dologra: belső vitákra és etikai folyamatokra. Jogos, a belső viták egy szervezet érettségére utalnak, arra, hogy mennyire bírja el a különböző értelmezéseket, szándékokat, az etikai folyamatok szintén az érettségre, de másképpen. Ha egy szervezet – bármilyen szervezet, nemcsak egyesület – azt mondja magáról, hogy „de nagyon etikusak” vagyunk, de nincs kialakult és gyakorolt menetrendjük etikai kérdések kezelésére, annak a fenti mondata lózung.

A három tanulmány közül az egyik a „Mentalizáció és empátiás visszatükrözés” címet és egy rettentő hosszú alcímet visel. Azt írják, hogy a mentalizáció képessége, azaz az a képesség, hogy saját vagy mások mentális állapotaira figyelünk, és viselkedésüket ehhez kapcsolva értjük meg, nem velünk született, hanem tanult. A gondozó tanítja, amikor a gyerek valamit érez, ő elmondja, hogy mit érez a gyerek, és azt is kifejezi, hogy ezt a gyerek érzi, ő nem. Ezzel a gyerek megtanulja, hogy az érzése nem megkérdőjelezhető, és azt is, hogy nem kell óvnia a világot az érzésétől. A cikk még megkülönbözteti az empátiát a mentalizációtól, és leírja, hogy milyen típusú lelki betegségeknél melyik hiányos vagy túlérzékeny. Van erre terápia, amit eredetileg borderline betegek számára dolgoztak ki, ahol a beteget mintegy megtanítják önmagát és másokat mentalizálni. Igen, önmagát is, mert ez is tud hiányos lenni, és ha saját érzelmeinket nem ismerjük fel, vagy nem tudunk vele mit kezdeni, akkor ismétlődően ugyanolyan fájó helyzetekbe megyünk bele.

Szőnyi Gábor folytatja a „Létrejöhet-e egységes pszichoterapeuta képzés?” c. tanulmányát, bár már a múltkor megválaszolta, hogy nem. Az összefoglalóban azt fogalmazza meg, hogy a pszichoterápia társadalmi tekintélye ismét növekedjen. Nem vagyok biztos abban, hogy valaha is magas volt. Hiányolja a nyílt vitákat. Én ezt legalábbis részben betudom annak az ellenséges légkörnek, ami az egyes elfogadott, és más, el nem fogadott irányzatok, felfogások között van. Amíg a guru azt mondja,

hogy valamit csak egyetemen lenne szabad tanítani, addig az őt követők is ezt mondják, és addig a különböző felfogásúak sem egymással nem tudnak párbeszédet folytatni, sem kifelé nem merik azt mutatni, hogy belül vannak viták. De egyetértek, hogy párbeszéd kell, különben besavanyodnak a szakemberek, minden kreativitásukat arra fogják fordítani, hogy megvédjék vagy uralkodóvá tegyék a saját irányzatukat.

A cikk fontos része a szupervízióról, a reflektivitás-önreflektivitásról szól. Érdekes, hogy most ahogy leírtam ezt a két összekapcsolt szót, felmerült bennem, hogy nem minden reflektivitásnak az önreflektivitás a lényege? Mi más értelme lenne ránézni, visszanézni arra, ami történt, mint hogy a saját szerepemet meglássam benne, és abból tanuljak? Na, ezen elrágódom kicsinyég.

Folytatódik a „Tegeződjünk vagy magázódjunk" sorozat. Mind a négy hozzászóló a magázást preferálja, részben különböző okokkal magyarázva. Az első egy erdélyi szakember, aki még abban a kultúrában nőtt fel, ahol a gyerekek magázták a szüleiket. A többieknél a határtartás jön elő erős szempontként.

Új elem „Az első esetem sorozat". Itt Brockhauser Ildikó írása hat nagyon erőteljesen egy tízéves klienssel. Az írás nemcsak tartalmas, de nagyon személyes és szép is.

A Szenvedély és közöny c. analitikus konferenciáról három ismertetés van a számban. Droppa Szilviáé fog meg igazán. Ebből kiderül, hogy a közöny érdeklődés hiányában elmaradt, maradt a szenvedély, az is függőségek formájában. Kár, hogy a közöny alig kapott hangot, bár lehetséges, hogy annak társadalmi kinyúlása volt rémisztően nagy. Fontos mondatrész az ismertetőjéből: az ügyféllel „… való azonosulás során mi is felfogunk, befogadunk és alkotunk egyszerre."

Ez jó is lesz zárómondatnak.

Erős Ila